

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

24 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție:
Completul de judecată în componența:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie și Miron Aliona

judecând fără citarea părților, recursul declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sili Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2022, în cauza penală în privința inculpaților

Rudoii Serghei xxx, născut la xxx, originar și domiciliat xxx;

Brailovscaia Elena xxx, născută la xxx, originară xxx și domiciliată în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.05.2016 - 03.02.2020;

Instanța de apel: 13.07.2020 - 27.06.2022;

Instanța de recurs: 28.09.2022 – 24.10.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 03 februarie 2020, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- Rudoii Serghei, în baza art.196 alin.(4) Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- Brailovscaia Elena, în baza art.196 alin.(4) Cod penal, cu liberarea acesteia de pedeapsă, în temeiul art.60 alin.(l) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

A fost respinsă acțiunea civilă înaintată de Stihari Serghei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, situația de fapt reținută de instanță în sarcina inculpaților Rudoii Serghei, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Brailovscaia Elena, au cauzat daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire, în următoarele circumstanțe:

Rudoii Serghei activând în calitate de administrator al SRL „Jila Corn”, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu soția sa, Brailovscaia Elena, care activa în calitate de administrator al SRL „Lenstar Lux”, acționând cu intenție, în scopul cauzării de daune materiale în proporții deosebit de mari lui Stihari Serghei, prin înșelăciune și abuz de încredere, conștientizând și dându-și seama de caracterul periculos al acțiunilor lor, prevăzând urmările prejudiciabile ale acestora și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, dar manifestând o atitudine indiferentă față de rezultatul prejudiciabil de

cauzare a daunelor materiale în proporții deosebit de mari persoanei, au încheiat cu Stihari Serghei, din numele SRL „Lenstar Lux”, reprezentată de administratorul Brailovscaia Elena, contractul nr. 1/08 din 27.03.2013 de investiție în construcția apartamentului nr. 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor 45, mun. Chișinău, la prețul contractual de 12 500 euro, în vederea executării clauzelor contractuale, în ziua încheierii contractului, Stihari Serghei, în calitate de investitor, i-a achitat în incinta oficiului 215 din str. Miron Costin, 25, mun. Chișinău, personal lui Rudoi Serghei, care nu avea careva împuterniciri legale de reprezentare a SRL „Lenstar Lux”, suma de 8 750 euro, iar peste două săptămâni, încă 1 250 euro, achitând în total suma de 10 000 euro, care conform ratei oficiale de referință a BNM constituia 159 202 lei.

Cunoscând că inițial în construcția apartamentului nr. 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău, cu suprafața de 60 m², a investit Banaru Ion împreună cu familia sa, conform contractului nr. 1/08 din 08.11.2011 de investiție, contra sumei de 29 150 euro, dar care într-un final au renunțat din motive financiare la acest apartament, solicitând unul cu o suprafață mai mică, Rudoi Serghei și Brailovscaia Elena, iau propus acest apartament spre procurare angajatului SRL „Jila Corn”, Stihari Serghei, contra sumei de 12 500 euro, cu condiția replanificării imobilului în apartament cu o cameră cu suprafața de 30 m². Stihari Serghei a acceptat această ofertă, replanificând personal apartamentul în unul cu o cameră, cu suprafața de 30 m², executând lucrări de reparație și instalându-se în apartament cu familia în data de 01.07.2014, unde locuiește până în prezent.

La rândul lor, membrii, familiei Banaru au acceptat propunerea lui Rudoi Serghei și Brailovscaia Elena de a investi în alt apartament cu o suprafață mai mică, într-o mansardă construită de SRL „Jila Corn” în blocul locativ din str. Independenței 12/2. Pentru acest apartament, familia Banaru nu a achitat careva bani întreprinderii „Jila Corn” SRL, pe motivul investiției banilor în apartamentul nr. 91 din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău. Totodată, diferența de preț de la investiția făcută în apartamentul nr. 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău, care aparținea SRL „Lenstar Lux”, Rudoi Serghei a restituit-o în câteva tranșe reprezentantului investitorului Banaru Ion - Urîtu Inga, achitând pentru serviciile comunale și materialele de construcție utilizate pentru reparația apartamentului.

Banii în sumă de 10 000 euro încasați de Rudoi Serghei de la Stihari Serghei, nu au fost reflectați de către Brailovscaia Elena în contabilitatea întreprinderii SRL „Lenstar Corn”, contrar art. 3 din Regulamentul cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control pentru efectuarea decontărilor în numerar, iar contractul nr. 1/08 din 27.03.2013 de investiție în construcția apartamentului nr. 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău, nu a fost înregistrat și notat la organul cadastral teritorial, contrar prevederilor art.406 alin.(1) din Legea cadastrului bunurilor imobile.

Fără a urmări scopul însușirii banilor primiți de la Stihari Serghei, o parte din aceștia, în sumă de 100 000 lei, au fost transferați de Rudoi Serghei pe 03.04.2013, către întreprinderea SRL „Jila Corn”, conform contractului de împrumut de la fondator, pentru a avea posibilitate să stingă datoria restantă față de investitorul Banaru Ion, rezultată din diferența costului apartamentului în care a investit inițial suma de 29 150 euro la întreprinderea SRL „Lenstar Lux” și costul apartamentului contractat de la SRL „Jila Corn” din blocul locativ din str. Independenței 12/2 mun. Chișinău, care avea un preț mai mic.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17.05.2016 a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Stihari Serghei împotriva lui Rudoi Serghei și

Brailovscaia Elena, fiind dispusă încasarea în beneficiul lui Stihari Serghei a sumei de 10 000 euro, care constituie datoria în baza contractului de investiții nr. 1/08 din 27.03.2013 și dobânzile de întârziere în sumă de 4145,21 euro.

În scopul executării hotărârii Judecătorei Botanica, mim. Chișinău din 17.05.2016, la data de 20.03.2017, între creditorul Stihari Serghei și debitorul Rudoii Serghei, a fost încheiat un contract cu privire la executarea benevolă a hotărârii judecătorești și instituire a gajului asupra automobilului de model „Volvo S80”, n/î xxx, care aparținea SRL „Jila Corn”, administrată de Rudoii Serghei. Valoarea de cost a automobilului gajat a fost estimată la 9 000 euro. Potrivit recipisei din 21.03.2017, Stihari Serghei a intrat în posesia automobilului, în contul executării parțiale a hotărârii judecătorești de încasare a datoriei.

Urmare a litigiilor judiciare iscate între fondatorii SRL „Lenstar Lux” - Brailovscaia Elena și Melnicenco Stanislav, precum și având în vedere gestionarea defectuoasă a patrimoniului și activelor companiei, prin hotărârea Curtii de Apel Chișinău din 22.05.2015 a fost intentată procedura de insolvență a SRL „Lenstar Lux”, iar prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01.10.2018 a fost constatată insolvența SRL „Lenstar Lux”, fiind dispusă trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Lenstar Lux” și distribuirii produsului realizat.

Drept urmare a insolvenței SRL „Lenstar Lux” și instituirii unui administrator al procedurii de insolvență de către instanța de judecată, Brailovscaia Elena nu și-a putut exercita obligația de înregistrare a apartamentului 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău, pe numele investitorului Stihari Serghei, prin ce ultimul a fost privat nejustificat de dreptul legitim de a obține dreptul de proprietate asupra imobilului în care a investit surse financiare proprii în sumă de 159 202 lei, fiindu-i cauzate, astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, daune materiale în proporții ce depășesc 40 de salarii medii pe economie (154 000 lei), reieșind din cuantumul salariului mediu pe economie în sumă de 3 850 lei, stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 951 din 20.12.2012.

Acțiunile respective a inculpaților *Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena* au fost încadrate în baza art.196 alin.(4) Cod penal.

3. Nefiind de acord cu sentința, au depus apel procurorul, partea vătămată Stihari Serghei și avocatul acesteia, Coban Igor, avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Rudoii Serghei, precum și inculpata Brailovscaia Elena.

3.1. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a-l recunoaște culpabil pe Rudoii Serghei, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activitate legată de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și a o recunoaște culpabilă pe Brailovscaia Elena, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activitate legată de gestionarea mijloacelor bănești pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului, acuzarea a invocat că analizând în continuare aspectul factologic desprins din speță a constatat că, sentința primei instanțe este neîntemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează expres că „Fiecare probă urmează să fie apreciată din

punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Calificarea de către procuror a acțiunilor inculpaților în baza art.190 alin.(5) Cod penal, este una legală și întemeiată deoarece prin probele prezentate de acuzatorul de stat s-a confirmat faptul că inculpatul a comis anume infracțiunea prevăzută la art.190 alin.(5) Cod penal, o infracțiune intenționată și materială, inculpații dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, totodată au prevăzut urmările faptei prejudiciabile, și admiteau în mod conștient survenirea acestor urmări - adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean săvârșită în proporții deosebit de mari.

A menționat că, deși latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art.190 și art.196 Cod penal, conține elemente comune, urmările acestor acțiuni sunt în legătură cu cauzarea prejudiciului material proprietarului, totuși acestea se deosebesc una de alta.

Procurorul a relevat că, printre criteriile de delimitare a infracțiunilor nominalizate, s-a consemnat că în cazul infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei. Deci, dacă am fi în prezența infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, aceasta nu poate presupune luarea din posesia victimei a bunurilor, or în caz contrar am fi sub incidența art.190 Cod penal.

Altfel spus, sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre infracțiunile specificate constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale, în cazul infracțiunii prevăzute de art.190 Cod penal, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care se sporește masa patrimonială a făptuitorului, pe când în cazul infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă, sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

A reiterat că, în cazul infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietatea aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, pentru că partea vătămată Stihari Serghei i-a transmis mijloacele bănești inculpatului Rudoii Serghei, care acționa prin înțelegere prealabilă cu Brailovscaia Elena, urmărind scopul însușirii mijloacelor bănești transmise de către partea vătămată.

A constatat că, pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art.196 Cod penal, instanța urma să demonstreze prin careva probe că nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpații Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor încredințați lui. Or, în sentința atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului, cu referire la banii primiți de la Stihari Serghei să se confirme existența elementelor infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, care prevede intenția spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că prin sentința atacată faptelor săvârșite de inculpat li s-a dat o încadrare juridică greșită.

Prin urmare, se constată că instanța nu a indicat din care considerente urmează a fi respinse argumentele acuzării de stat puse la baza constatării culpei inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena în baza art.190 alin.(5) Cod penal.

Astfel, instanța și-a motivat soluția contradictoriu, or, recalificând acțiunile inculpaților în baza art.196 alin.(4) Cod penal, instanța recunoaște că inculpatul Rudoî Serghei acționând de comun acord cu Brailovscaia Elena, a primit banii de la partea vătămată, iar pe de altă parte se invocă că acești bani nu au trecut în posesia inculpaților. Contradicția rezidă în faptul că concluzia privind lipsa acțiunii de sustragere este incompatibilă cu constatarea săvârșirii infracțiunii de cauzare de daune materiale.

În această ordine de idei atrage atenția asupra faptului că anume prin însușirea sumei de bani transmise de partea vătămată lui Rudoî Serghei, ultimul de comun acord cu Brailovscaia Elena, obține posibilitatea de a introduce, la data de 03.04.2013, o parte din aceasta sumă, și anume 100 000 lei, în conturile SRL „Jila Com ” ca împrumut din partea fondatorului, adică Rudoî Serghei. Baniî fiind transferați pe contul „Jila Com” SRL, pentru a avea posibilitatea să achite o parte din diferența de preț rezultată în urma schimbului de apartamente efectuat de Urîtu Ina. Fapt ce denotă că inculpații acționau în scopul însușirii mijloacelor bănești obținute de la partea vătămată Stihari Serghei, ca ulterior acești bani să fie utilizați de către ultimii în scopuri personale, și anume stingerea datorii față de Urîtu Ina.

Anume aceste fapte și probe incontestabile nu au fost apreciate la justa valoare de către instanța de judecată, considerând eronat că inculpații nu ar fi urmărit din start scopul intrării ilegale în posesia sumei transmise de partea vătămată și utilizării lor conform propriilor necesități. În situația în care instanța a constatat că banii au fost transmiși inculpatului Rudoî Serghei, însă nu au fost însușiți de către inculpați, urma să stabilească de către cine au fost însușiți banii.

3.2. Partea vătămată Stihari Serghei și avocatul acestuia, Igor Coban, au contestat cu apel comun sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie trași la răspundere penală conform art.190 alin.(5) Cod penal, încetarea procesului în partea ce ține de acțiunea civilă înaintată de Stihari Serghei, prin care a solicitat încasarea de la Rudoî Serghei a sumei de 159 202 lei, cu titlu de prejudiciu material.

În motivarea apelului, a invocat că concluzia primei instanțe precum că, la caz nu există elementul obligatoriu al infracțiunii de escrocherie, deoarece nu a fost demonstrată intenția de însușire, este una lipsită de logică, ori din materialele cauzei penale, și anume a actului privind rezultatele inspectării financiare tematice a activității economico-financiare a SC „Lenstar Lux” SRL desfășurate în perioada 01.01.2013 - 01.06.2013, reiese că banii în sumă de 10 000 euro încasați de Rudoî Serghei de la Stihari Serghei, nu au fost reflectați de către Brailovscaia Elena în contabilitatea întreprinderii menționate supra, la care aceasta activa în calitate de administrator. Potrivit contractului de împrumut din 03 aprilie 2013, Rudoî Serghei a transferat pe contul SC „Jila Com” SRL, suma de 100 000 lei, cu titlu de împrumut în vederea stingerii obligației față de investitorul Banaru Ion. De aici rezultă o diferență de aproximativ 60 000 lei, ori aceasta este o dovadă clară a intenției de însușire a mijloacelor bănești.

A menționat că, prima instanță statuând asupra neîntrunirii elementelor infracțiunii de escrocherie, pripit a constatat că nu au fost administrate careva probe că Rudoî Serghei și Brailovscaia Elena, în scopul însușirii mijloacelor financiare, au ascuns informații care erau obligatorii de a fi prezentate părții vătămate, de exemplu faptul că, firma avea probleme și că nimeni din cei care au procurat apartamente nu au autentificat contractele la notar, ca efect a litigiilor cu alți cofondatori. La fel, Stihari Serghei nu a primit nici un act confirmativ de la Rudoî Serghei precum că i-a oferit banii pentru apartament, întrucât ultimul a motivat că nu oferă careva acte confirmative, deoarece suma rămasă să fie mai

mică și să achite mai puține impozite. Prin aceste circumstanțe, se adeverește că 100 000 lei din suma banilor primiți de la Stiharu Serghei au fost utilizați din numele S.R.L. „Jila Corn” în scopul achitării datoriei față de Banaru Ion, fără a fi apreciată finalitatea utilizării mijloacelor financiare de către inculpați, ori această probă, în mod rezonabil, fiind decisivă pentru calificarea acțiunilor inculpaților.

Raportând soluția dată de prima instanță și argumentele invocate de aceasta în sensul dat, la circumstanțele reale ale cauzei și normele de drept aplicabile, unica concluzie este că sentința este una ilegală și neîntemeiată, ori conform prevederilor art.2 alin.(2) Cod penal, legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, fapt care nu poate fi realizat în cazul în care instanța de judecată nu aplică măsuri echitabile în raport cu fapta săvârșită.

În partea ce vizează stabilirea pedepsei inculpaților, trebuie să se țină cont de faptul că potrivit materialelor cauzei penale, inculpatul Rudoî Serghei s-a sustras de la judecarea cauzei, fiind pornit dosarul de căutare nr. 2017020456 din 20.12.2017, acesta nu a colaborat cu organele de drept, nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii și nici nu se căiește.

În condițiile în care însăși prima instanță a constatat în partea motivatorie a sentinței că lui Stihari Serghei ca urmare a faptelor prejudiciabile ce constituie infracțiune, săvârșite de Rudoî Serghei și Brailovscaia Elena i-a fost cauzat un prejudiciu material care i-a fost recunoscut și admis prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17.05.2016, care este definitivă și irevocabilă - este inexplicabil cum aceasta a putut ajunge la concluzia dispunerii respingerii acțiunii civile înaintate de Stihari Serghei în cadrul prezentei cauze.

Mai mult ca atât, raționamentul casării sentinței contestate, cel puțin în partea soluționării acțiunii civile și pronunțării în această parte a unei hotărâri prin care să fie dispusă încetarea procesului în privința acțiunii civile înaintate de Stihari Serghei în temeiul art.220 alin.(2) Cod de procedură penală coroborat cu art.265 lit. b) Cod de procedură civilă, derivă și din faptul că în cazul în care aceasta va fi menținută și va deveni definitivă și irevocabilă - vom avea două hotărâri judecătorești definitive și irevocabile contradictorii între aceleași părți, aceleași temeiuri și același obiect - ceea ce denotă o încălcare flagrantă, disproporționată și nejustificată a dreptului părții vătămate/civile Stihari Serghei la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO.

3.3. Avocatul Melinteanu Dorin în numele inculpatului Rudoî Serghei, a contestat cu apel sentința, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Rudoî Serghei să fie achitat, în legătură cu lipsa elementelor componente de infracțiune.

În motivarea apelului, apărarea a invocat că sentința nominalizată o consideră neîntemeiată și pasibilă de a fi casată deoarece, aceasta este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală care stipulează expres că, „Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

A menționat că, analizând cumulul de probe, cercetate în ședința de judecată, sub aspectul concludenței, pertinentei și utilității lor, se concluzionează că învinuirea în comiterea infracțiunii de către Rudoî Serghei nu și-a găsit confirmare și că faptele imputate acestuia nu constituie infracțiune, motiv pentru care se impune achitarea inculpatului.

Ca urmare a analizei probelor cercetate în ședința de judecată și a declarațiilor participanților la proces, audiați în ședința de judecată, remarcă faptul că, versiunea

înaintată de partea vătămată și preluată de acuzatorul de stat, a fost însoțită pe parcursul desfășurării procesului penal de neconcordanțe, care nu pot fi interpretate în defavoarea inculpatului.

Pentru a cădea sub incidența legii penale și anume art.190 Cod penal, dobândirea bunurilor de către făptuitor sub condiția unui angajament, trebuie să fie însoțită încă de la momentul obținerii de fapt al acestor bunuri de scopul făptuitorului de a nu-și onora angajamentul. Nu orice imposibilitate de a onora un angajament din partea unei persoane ce a obținut bunurile altei persoane implică aplicabilitatea legii penale, în detrimentul legii civile. Este esențial de a constata rea-credința făptuitorului, fraudă acestuia, lipsa intenției de a-și onora angajamentele, atitudinea acestuia față de angajamentul propriu-zis și față de obligațiile acestuia. Respectiv, comportamentul inculpatului și circumstanțele legate de anturajul, personalitatea și activitatea acestuia vin să contureze fie lipsa dorinței de a-și onora obligațiile și intenția frauduloasă față de partea vătămată, fie o imposibilitate de executare a obligațiilor asumate care nu a fost generată de un scop de cupiditate, ci de o consecință a vulnerabilității relațiilor civile.

Prin urmare, apărarea a ajuns la concluzia că fapta imputată lui Rudoii Serghei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(5) Cod penal, în condițiile în care relațiile dintre inculpatul și partea vătămată sunt de natura civilă, iar în speță partea acuzării a eșuat să probeze scopul de cupiditate urmărit de inculpat. Simplul fapt al neexecutării obligațiilor asumate de Rudoii Serghei nu este suficient pentru a aprecia că acesta a urmărit de la bun început obținerea în mod gratuit și ilegal a mijloacelor financiare ce aparțin lui Stihari Serghei.

Careva probe care ar veni să confirme că anterior inculpatul s-a aflat în conflict cu Legea, că ar fi dat dovadă de un comportament fraudulos sau că ar exista circumstanțe care l-ar caracteriza pe acest într-un mod negativ, nu au fost invocate, iar simplul fapt că inculpatul a eșuat în afacerea inițiată nu justifică caracterul penal al faptelor sale.

Examinând atât în mod separat, cât în ansamblu probele aduse întru susținerea învinuirii, a concluzionat că acestea sunt însoțite de dubii și nepotriviri și că nu sunt suficiente pentru constatarea faptei imputate.

În speță, în viziunea apărării nu au fost prezentate probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar fi dovedit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ultima fiind bazată în exclusivitate pe presupuneri care nu pot sta la baza emiterii unei sentințe de condamnare, iar toate dubiile neînlăturate în condițiile legii urmează a fi interpretate în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

La caz acuzatorul de stat, nu a administrat la materialele cauzei probe pertinente și concludente care ar demonstra că în acțiunile inculpatului Rudoii Serghei sunt întrunite semnele laturii obiective și subiective a infracțiunii de escrocherie, și anume că inculpatul Rudoii Serghei, prin înșelăciune și abuz de încredere, a dobândit ilicit bunurile părții vătămate.

Concluziile primei instanțe nu conțin material probator pentru condamnare. În sentință se enumeră probele prezentate de procuror, dar aceasta nu echivalează cu confirmarea vinovăției lui Rudoii Serghei. A conchis că învinuirea adusă inculpatului Rudoii Serghei nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată și că dânsul, ca persoană nevinovată, urmează să fie achitat, ori fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

3.4. Inculpata Brailovscaia Elena, a contestat cu apel sentința, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei

noi hotărâri, prin care să fie achitată, în legătură cu lipsa elementelor componenței de infracțiune și lipsa faptei infracțiunii

În motivarea apelului, apărarea a invocat că reieșind din conținutul sentinței primei instanțe se constată că de către partea acuzării nu au fost prezentate probe convingătoare care să confirme intențiile la comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

A menționat că în privința părții vătămate Stihari Serghei există o hotărâre a Judecătoriai Chișinău, sectorul Botanica din 17.05.2016 la cererea lui Stihari Serghei împotriva sa și a lui Rudoii Serghei privind încasarea datoriei în sumă de 10 000 euro, formată în temeiul contractului de investiții nr. 1/08 din 27.02.2013 precum și dobânda de întârziere în sumă de 4 145,21 euro. A menționat că relațiile între dânsa, Rudoii Serghei și Srihari Serghei sunt de ordin civil.

A indicat că, de la Stihari Serghei dânsa nu a primit careva sume bănești în mărime de 8 050 euro și respectiv 1 250 euro. Careva contract cu acesta dânsa nu a încheiat și nici nu a negociat careva condiții referitoare la obiectul contractului, la fel nu le-a promis nici autentificarea notarială a contractului. A reținut că entru prima dată a văzut partea vătămată în cadrul ședinței de judecată la Judecătoria Buiucani, anterior nefiind cunoscută cu acesta. Contractul de investiții a fost semnat de ea la rugămintea fostului său soț, căruia îi încredința, dânsa nefiind la curent cu activitatea acestuia. Examinând materialele cauzei a văzut hotărârea instanței de judecată privind încasarea în beneficiul lui Stihari Serghei a sumei investite în temeiul contractului precum și dobânda de întârziere, ceea ce confirmă existența relațiilor civile care nu cad sub incidența Codului penal. Solicită emiterea unei sentințe de achitate pe art.190 alin.(5) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2022, au fost respinse apelurile ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat că, prima instanță la adoptarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și astfel, just a ajuns la concluzia că acțiunile inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, manifestate prin cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari lui Stihari Serghei, urmează a fi reîncadrate în prevederile art.196 alin.(4) Cod penal, după indicii cauzării de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire, or de către organul de urmărire penală a fost atribuită o încadrare juridică greșită faptei inculpaților în baza art.190 alin.(5) Cod penal, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind recalificarea acțiunilor inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena din art.190 alin.(5) Cod penal în baza art.196 alin.(4) Cod penal, rezultă din probele administrate în prezenta cauză penală.

Instanța de apel a reținut că apreciind probele administrate în cadrul cercetării judecătorești din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor conchide că vinovăția inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena în comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, și-a găsit confirmare în ședința de judecată și aceasta rezultă din probele administrate direct în cadrul cercetării judecătorești și apreciate, în ansamblu.

Instanța de apel prin cercetarea probelor pertinente, concludente, utile și veridice expuse supra constată dovedit dincolo de orice dubiu rezonabil că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc că, faptele inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena în

comiterea însușirii bunurilor lui Stihari Serghei în sumă de 10 000 euro, prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind analizată prin prisma veridicității, pertinentei, utilității și concludenței probelor prezentate, nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată, în limitele încadrării juridice prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal și totodată, legal și întemeiat prima instanță a ajuns la concluzia că, acțiunile inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, manifestate prin cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari lui Stihari Serghei, urmează a fi reîncadrate în prevederile art.196 alin.(4) Cod penal, după indicii cauzării de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire, or de către organul de urmărire penală a fost atribuită o încadrare juridică greșită faptei inculpaților în baza art.190 alin.(5) Cod penal, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Instanța de apel, cercetând probele, audiind suplimentar inculpata Brailovscaia Elena și partea vătămată Stihari Serghei, verificând probele cercetate în prima instanță, conchide că învinuirea înaintată inculpaților în baza art.190 alin.(5) Cod penal nu și-a găsit confirmarea, iar prima instanță în mod justificat a ajuns la concluzia că probele prezentate de acuzatorul de stat demonstrează cu certitudine comiterea de către Brailovscaia Elena și Rudoii Serghei a infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, după indicii cauzării de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire.

Analizând materialele cauzei penale, examinând probatoriul prezentat de părți în cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a concluzionat că, fapta inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena în comiterea însușirii bunurilor lui Stihari Serghei în sumă de 10 000 euro, prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind analizată prin prisma veridicității, pertinentei, utilității și concludenței probelor prezentate, nu și-a găsit confirmare în ședința de judecată, în limitele încadrării juridice prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Rezultând din analiza probatoriului cercetat în ședința de judecată, acțiunea infracțională imputată inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena nu a condus la majorarea patrimoniului acestora, respectiv faptele infracționale ale acestora justificat au fost încadrate conform art.196 alin.(4) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, pe parcursul examinării cauzei în instanță acuzatorul de stat a reținut că, în speță latura subiectivă s-a manifestat prin intenție directă, îndreptată în vederea însușirii de către Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena a banilor achitați de către Stihari Serghei pentru procurarea apartamentului, însă în susținerea acestor constatări nu s-a făcut trimitere la careva elemente de fapt stabilite în cadrul urmăririi penale sau a judecării cauzei, din ce rezultă că partea acuzării nu a prezentat careva probe care ar demonstra prezența laturii obiective și subiective a componenței infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

Potrivit materialelor cauzei penale, suma de 10 000 euro, care conform ratei oficiale de referință a BNM constituia 159 202 lei, reprezintă obiectul material al infracțiunii. Acești bani au fost încasați de Rudoii Serghei de la Stihari Serghei, în vederea procurării de către ultimul a apartamentului nr. 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău, însă aceștia nu au fost reflectați de către Brailovscaia Elena în contabilitatea întreprinderii SRL „Lenstar Lux”. Respectiv, Rudoii Serghei activând în calitate de administrator al SRL „Jila Corn”, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu soția sa, Brailovscaia Elena, care activa în calitate de administrator al SRL „Lenstar Lux”, au utilizat acești bani în scopul compensării diferenței de preț în urma schimbului de apartamente cu Urîtu (Banari) Ina, prin ce au cauzat daune materiale în proporții deosebit

de mari lui Stihari Serghei, prin înșelăciune și abuz de încredere, conștientizând și dându-și seama de caracterul periculos al acțiunilor lor, prin faptul că apartamentul transmis părții vătămate: din str. Calea Ieșilor, 45 nu a va putea fi înregistrat la organele cadastrale, ca efect a litigiilor lor cu alți cofondatori, prevăzând urmările prejudiciabile ale acestora și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, dar manifestând o atitudine indiferentă față de rezultatul piejudiciabil de cauzare a daunelor materiale în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a conchis la caz, că nu există elementul obligatoriu al infracțiunii de escrocherie, deoarece nu a fost demonstrată intenția de însușire, acest fapt urmează a fi dedus din următoarele circumstanțe ale cauzei penale.

Astfel, inițial în construcția apartamentului nr. 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău, cu suprafața de 60 m², a investit Banaru Ion, reprezentat de Urîtu Ina, împreună cu familia sa, conform contractului nr. 1/08 din 08.11.2011 de investiție, contra sumei de 29 150 euro, dar care într-un final au renunțat din motive financiare la acest apartament, solicitând unul cu o suprafață mai mică. Apartamentul în cauză, urma să fie delimitat în două apartamente separate, unul dintre care a fost procurat de către Stihari Serghei, contra sumei de 12 500 euro. în ziua încheierii contractului, Stihari Serghei, în calitate de investitor, i-a achitat lui Rudoii Serghei, care nu avea careva împuterniciri legale de reprezentare a SRL „Lenstar Lux”, suma de 8 750 euro, iar peste două săptămâni, încă 1 250 euro, achitând în total suma de 10 000 euro, care conform ratei oficiale de referință a BNM constituia 159 202 lei. Stihari Serghei nemijlocit a participat la replanificarea apartamentului în unul cu o cameră, cu suprafața de 30 m², executând lucrări de reparație și instalându-se în apartament cu familia în data de 01.07.2014, unde locuiește până în prezent.

Respectiv, din materialele cauzei penale reiese că, banii în sumă de 10 000 euro încasați de Rudoii Serghei de la Stihari Serghei, nu au fost reflectați de către Brailovscaia Elena în contabilitatea întreprinderii SRL „Lenstar Corn”, din cauză că prin hotărârea instanței de judecată sect. Botanica mun. Chișinău, Brailovscaia Elena a fost exclusă din asociației SRL „Lenstar Lux” și totodată demisă din funcția de administrator. Ulterior, potrivit contractului de împrumut din 03 aprilie 2013, Rudoii Serghei a transferat pe contul SC „Jila Corn” SRL, suma de 100 000 lei, cu titlu de împrumut /vol. I, f.d.53/, în vederea stingerii obligației față de de investitorul Banaru Ion.

În vederea soluționării litigiului în ordine civilă, Stihari Serghei s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Brailovscaia și Rudoii Serghei, solicitând încasarea sumei de 10 000 euro cu titlu de datorie, a dobânzii de întârziere în sumă de 4 145,21 euro și cheltuielile de ju decată. Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17.05.2016 a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Stihari Serghei împotriva lui Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, fiind dispusă încasarea în beneficiul lui Stihari Serghei a sumei de 10 000 euro, care constituie datoria în baza contractului de investiții nr. 1/08 din 27.03.2013 și dobânzile de întârziere în sumă de 4 145,21 euro.

În scopul executării hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17.05.2016, la data de 20.03.2017, între creditorul Stihari Serghei și debitorul Rudoii Serghei, a fost încheiat un contract cu privire la executarea benevolă a hotărârii judecătorești și instituire a gajului asupra automobilului de model „Volvo S80”, n/î xxx, care aparținea SRL „Jila Com”, administrată de Rudoii Serghei. Valoarea de cost a automobilului gajat a fost estimată la 9000 euro. Potrivit recipisei din 21.03.2017, Stihari Serghei a intrat în posesia automobilului, în contul executării parțiale a hotărârii judecătorești de încasare a datoriei.

Urmare a litigiilor judiciare iscate între fondatorii SRL „Lenstar Lux” - Brailovscaia Elena și Melnicenco Stanislav, precum și având în vedere gestionarea defectuoasă a patrimoniului și activelor companiei, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 22.05.2015 a fost intentată procedura de insolvabilitate a SRL „Lenstar Lux”, iar prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 01.10.2018 a fost constatată insolvabilitatea SRL „Lenstar Lux”, fiind dispusă trecerea la procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului SRL „Lenstar Lux” și distribuirii produsului realizat.

Drept urmare a insolvabilității SRL „Lenstar Lux” și instituirii unui administrator al procedurii de insolvabilitate de către instanța de judecată, Brailovscaia Elena nu și-a putut exercita obligația de înregistrare a apartamentului 91 de la mansarda blocului locativ din str. Calea Ieșilor 45, mun. Chișinău, pe numele investitorului Stihari Serghei, prin ce ultimul a fost privat nejustificat de dreptul legitim de a obține dreptul de proprietate asupra imobilului în care a investit surse financiare proprii în sumă de 159 202 lei.

Așa din cumulul de probe cercetate rezultă că diferența de bani pentru schimbul apartamentului din str. Calea Ieșilor cu apartamentul din str. Independenței i-a fost compensată Inei Urîtu (Banari) de către inculpatul Rudoii Serghei, prin achitarea serviciilor comunale, a celor de reparație și procurarea materialelor de construcții. Atât, Urîtu (Banari) Ina, cât și Stihari Serghei au intrat în posesia apartamentelor procurate de la Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, locuind până în prezent în aceste imobile. Cu toate acestea, imposibilitatea înregistrării dreptului de proprietate asupra apartamentului 91 din str. Calea Ieșilor, 45, mun. Chișinău determinat de problemele de gestionare a întreprinderii „Lenstar Lux” SRL și inițierea procedurii de insolvabilitate a acesteia, nu poate fi apreciată drept însușire a sumei de 10 000 euro de la Stihari Serghei, or procurorul nu a adus probe certe și concludente despre intenția cupidantă a inculpaților Rudoii Sergheie și Brailovscaia Elena, care ar fi avut urmărit din start scopul intrării ilegale în posesia sumei transmise de partea vătămată și utilizării lor conform propriilor necesități.

Astfel, instanța de apel a reținut că, în rezultatul analizei probelor prezentate, din punct de vedere al coroborării lor, instanța a ajuns la concluzia că acțiunile inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, manifestate prin cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari lui Stihari Serghei, justificat au fost reîncadrate în prevederile art.196 alin.(4) Cod penal, după indicii cauzării de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire, or de către organul de urmărire penală a fost atribuită o încadrare juridică greșită faptei inculpaților în baza art.190 alin.(5) Cod penal, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Totodată, instanța de apel a reiterat că, probele administrate în procesul penal demonstrează că inculpații au comis cu certitudine cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, fără ca fapta să constituie o însușire. Coroborând explicațiile inculpaților cu probele administrate s-a concluzionat că semnele menționate ale infracțiunii respective au fost probate în instanța de judecată.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a concluzionat asupra vinovăției inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena în comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal.

Verificând argumentele apelanților (acuzatorului de stat, precum și a părții vătămate) privind încadrarea acțiunilor inculpaților potrivit infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, în raport cu actele cauzei, instanța de apel a conchis că acestea sunt neîntemeiate, iar prima instanță la adoptarea sentinței de condamnare a inculpaților

Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena în baza art.196 alin.(4) Cod penal, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Față de lucrul judecat de primă instanță, se constată motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpaților, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

4.2. La capitolul numirii pedepsei inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, instanța de apel a considerat concluzia primei instanțe corespunzătoare stării de drept și întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale.

La caz, componenta de infracțiune prevăzută de art.196 alin.(4) Cod penal stabilește pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 1 350 la 2 350 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani.

În această ordine de idei, instanța de apel a stabilit că infracțiunea prevăzută de art.196 alin.(4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, fiind comisă cu intenție de persoanele vinovate. Careva circumstanțe atenuante în baza art. 76 Cod penal, la examinarea cauzei și stabilirea pedepsei inculpaților nu au fost stabilite. Careva circumstanțe agravante în baza art. 77 Cod penal la examinarea cauzei și la stabilirea pedepsei inculpaților nu au fost stabilite.

Astfel, instanța de apel a reținut, că inculpatul Rudoii Serghei este divorțat, are la întreținere doi copii minori, anterior nu a fost judecat, totodată acesta nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu a dat dovadă de căință față de faptele comise, a încălcat obligațiile procesuale, eschivându-se de la judecarea cauzei în instanță, respectiv nu a conștientizat ilegalitatea și gravitatea acțiunilor sale.

Inculpata Brailovscaia Elena este divorțată, are la întreținere doi copii minori, anterior nu a fost judecată, totodată inculpata nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, nu a dat dovadă de căință față de faptele comise, respectiv nu a conștientizat ilegalitatea și gravitatea acțiunilor sale.

Instanța de apel a stabilit că, potrivit art.332 alin.(1) Cod procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)- 9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

În conformitate cu prevederile art.53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală

Instanța de apel a reținut că art.60 Cod penal reglementează instituția liberării de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Potrivit prevederilor art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au trecut 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

În acord cu alin.(2) al aceluiași articol, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

În acest sens, sunt pertinente prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.14 din 27.05.2014 pentru controlul constituționalității Art. II a Legii nr.56 din 4 aprilie 2014 pentru completarea articolului 60 din Codul Penal al Republicii Moldova (prescripția tragerii la răspundere penală) (Sesizarea nr.27a/2014), care în pct.54) a statuat că: „(...) necesitatea reglementării prescripției tragerii la răspundere penală reiese din chintesența

acestei instituții, or răspunderea penală, ca mijloc de realizare a ordinii de drept prin constrângere, trebuie să intervină cât mai curând după săvârșirea infracțiunii. Justificarea prescripției este strâns legată de rațiunea represiunii penale, care, după trecerea unui interval îndelungat de timp de la săvârșirea infracțiunii, devine inefficientă în raport cu scopul pedepsei penale".

Potrivit materialelor cauzei penale, infracțiunea încriminată lui Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena a fost comisă la 27.03.2013. În același timp, instanța de apel a remarcat că în speță nu sunt prezente careva temeuri de întrerupere sau suspendare a termenului de prescripție în privința inculpatei Brailovscaia Elena.

Astfel, luând în calcul prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, prima instanță întemeiat a constatat expirarea termenului pentru tragere la răspundere penală a inculpatei Brailovscaia Elena, la data de 27.03.2018, or potrivit art.9 Cod penal, timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată hotărârea primei instanțe privind condamnarea în baza art.196 alin.(4) Cod penal a inculpatei Brailovscaia Elena, cu liberarea acesteia de pedeapsă, în temeiul art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragere la răspundere penală.

Cu referire la individualizarea pedepsei inculpatului Rudoii Serghei de către prima instanță, instanța de apel a reținut că aceasta a punctat că, potrivit materialelor cauzei penale inculpatul s-a sustras de la judecarea cauzei, fiind pornit dosarul de căutare nr. 2017020456 din 20.12.2017, astfel curgerea prescripției a fost suspendată la data inițierii investigațiilor de căutare a inculpatului, respectiv nu pot fi aplicate prevederile art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Subsidiar, instanța de apel a reținut, că Rudoii Serghei deși deține un loc permanent de trai pe teritoriul Republicii Moldova, acesta se eschivează de la organele de drept, nefiind posibil de stabilit locul aflării acestuia. Inculpatul a renunțat de la dreptul său garantat de a participa la judecarea cauzei sale, prin eschivarea nemotivată de la instanță, acesta nu a colaborat cu organul de urmărire penală, vina în comiterea infracțiunii imputate nu a recunoscut-o, nu s-a căit de cele comise.

Totodată este necesar de menționat, însă, că inculpatul Rudoii Serghei a întreprins totuși unele măsuri în vederea remedierii parțiale a daunei materiale cauzate lui Stihari Serghei, constatate de instanța de judecată în ordinea procedurii civile, prin faptul transmiterii în posesie a automobilului în valoare de 9000 euro, în contul stingerii datoriei față de acesta.

Ținând cont de prevederile legale citate supra, de împrejurările constatate în urma cercetării judecătorești, prima instanță întemeiat a considerat că realizarea scopului pedepsei penale de reeducare a făptuitorului și de prevenire a comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni poate fi atins prin stabilirea inculpatului Rudoii Serghei a unei pedepse cu închisoare.

Reieșind din sancțiunea normei penale imputate făptuitorului Rudoii Serghei, de gradul prejudiciabil al faptei comise, precum și de persoana inculpatului, reținând că aplicarea pedepsei trebuie să contribuie la corectarea acestuia, să-l rețină de la comiterea unor noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea, prima instanță a concluzionat corect că, inculpatul Rudoii Serghei poate fi corectat și reeducat prin aplicarea unei pedepse penale în formă de 2 ani 6 luni închisoare, ce urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

La caz, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75, 76-78, Cod penal, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpaților.

4.3. Cu referire la argumentele părții vătămate privind acțiunea civilă instanța de apel a conchis, că prima instanță judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia menținerii sentinței în partea prin care prima instanță a dispus respingerea acțiunii civile înaintate de către Stihari Serghei, or aceasta a fost soluționată prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 17.05.2016 prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de Stihari Serghei împotriva lui Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, fiind dispusă încasarea în beneficiul lui Stihari Serghei a sumei de 10 000 euro, care constituie datoria în baza contractului de investiții nr. 1/08 din 27.03.2013 și dobânzile de întârziere în sumă de 4145,21 euro. Ulterior, între creditorul Stihari Serghei și debitorul Rudoii Serghei, a fost încheiat un contract cu privire la executarea benevolă a hotărârii judecătorești și instituire a gajului asupra automobilului de model „Volvo S80”, n/î CTU 555, care aparținea SRL „Jila Com”, administrată de Rudoii Serghei. Valoarea de cost a automobilului gajat a fost estimată la 9000 euro. Potrivit recipisei din 21.03.2017, Stihari Serghei a intrat în posesia automobilului, în contul executării parțiale a hotărârii judecătorești de încasare a datoriei.

5. Procurorul în temeiul pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului acuzarea invocă argumente similare celor din apel, suplimentar reține că contestă decizia instanței de apel în partea ce ține de recalificarea acțiunilor inculpaților Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena de la art.190 alin.(5) Cod penal, la art.196 alin.(4) Cod penal.

Calificarea efectuată de procuror a acțiunilor inculpaților în baza art.190 alin.(5) Cod penal, este una legală și întemeiată deoarece prin probele prezentate de acuzatorul de stal s-a confirmat faptul că inculpatul a comis anume infracțiunea prevăzută la art.190 alin.(5) Cod penal, o infracțiune intenționată și materială, inculpații dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, totodată au prevăzut urmările faptei prejudiciabile și admiteau în mod conștient survenirea acestor urmări - adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei prin prezentarea ca adevărată a unei lapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității și substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil. clacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean săvârșită în proporții deosebit de mari.

Pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art.196 Cod penal, instanțele ierarhic inferioare urmau să demonstreze prin careva probe că nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpații Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor încredințați lui în sentința atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului, cu referire la banii primiți de la Stihari Serghei să se confirme existența elementelor infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, care prevede intenția spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că prin sentința atacată faptelor săvârșite de inculpat li s-a dat o încadrare juridică greșită.

Astfel, prima instanță susținută de cea de apel și-a motivat soluția contradictoriu, or recalificând acțiunile inculpaților în baza art.196 alin.(4) Cod penal, instanța recunoaște că

inculpatul Rudoi Serghei acționând de comun acord cu Brailovscaia Elena, a primit banii de la pârlea vătămată, iar pe de altă parte se invocă că acești bani nu au trecut în posesia inculpaților, contradicția rezida în faptul ca concluzia privind lipsa acțiunii de sustragere este incompatibilă cu constatarea săvârșirii infracțiunii de cauzare de daune materiale.

Anume aceste fapte și probe incontestabile nu au fost apreciate la justa valoare de către instanța de judecată, considerând eronat că inculpații nu ar fi urmărit din start scopul intrării ilegale în posesia sumei transmise de partea vătămată și utilizării lor conform propriilor necesități. În situația în care instanța a constatat că banii au fost transmiși inculpatului Rudoi Serghei, însă nu au fost însușiți de către inculpați, urma să stabilească de către cine au fost însușiți banii.

Astfel, acuzarea constată că instanța de apel a menținut soluția primei instanțe cu privire la calificarea faptei inculpaților printr-o motivare superficială. Fără a clarifica aspectele esențiale descrise în apelul procurorului, prin ce a fost afectată soluția adoptată, or, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel, decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, completul de judecată consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile din art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Reieșind din conținutul recursului declarat, completul de judecată constată că, titularul acestuia invocă temeiurile pentru recurs stipulate la art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea

atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, completul de judecată constată că criticele aduse de către titularul cererii de recurs și-a găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, la o nouă rundă a procedurilor de judecare a cauzei în ordine de apel din următoarele considerente.

Completul de judecată reține că soluția instanțelor ierarhic inferioare privind recalificarea faptelor comise de inculpații Rudoii Serghei și Brailovscaia Elena din prevederile art.190 alin.(5) în cele ale art.196 alin.(4) Cod penal, adică de la infracțiunea de escrocherie la infracțiunea de cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, este afectată de erori de drept.

Astfel, instanța de recurs evidențiază că, printre criteriile de delimitare a infracțiunilor de escrocherie și cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, se consemnează că, în cazul infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei. Deci, dacă am fi în prezența infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, aceasta nu poate presupune luarea din posesia victimei a bunurilor, or în caz contrar am fi sub incidența art.190 Cod penal.

Totodată, completul de judecată evidențiază că, pentru a încadra acțiunile inculpaților în baza art.196 Cod penal, instanța de apel urma să invoce care probe confirmă că nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpat, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor părților vătămate. În decizia atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului, cu referire la banii primiți în numerar, să se confirme existența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(4) Cod penal, care prevede intenția spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că prin decizia atacată faptelor săvârșite de inculpați li s-a dat o încadrare juridică greșită.

Mai mult, instanța de apel nu a motivat în concluziile sale că în cazul infracțiunii prevăzute de art.196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietate a aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat.

Completul de judecată conchide că, instanța de apel a menținut sentința prin care acțiunile inculpaților au fost recalificate, ajungând la concluzia că, nu a fost dovedit faptul însușirii de către inculpați a banilor, fără a evalua toate probele în ansamblu și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor, ignorând astfel probatoriul administrat la caz. Or, instanța de apel atunci când constată lipsa în acțiunile inculpaților a elementelor constitutive ale infracțiunii imputate prin rechizitoriu și necesitatea recalificării faptelor în baza altei norme penale, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv.

La fel, instanța este obligată la examinarea probelor care confirmă vinovăția sau nevinovăția persoanei, să argumenteze motivele admiterii sau respingerii probelor atât de învinuire, cât și cele de apărare.

În același context, în motivarea deciziei instanței de apel se regăsesc declarațiile inculpatei Brailovscaia Elena, părții vătămate Stihari Serghei, martorilor Urîtu Inga și Mazur Ana, precum și probele materiale invocate de către procuror, fără însă, a supune

unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, completul de judecată atestă că concluziile instanței de apel nu cuprind un substrat factologic, având la bază doar probe indirecte și intermediare. Or, nu pot fi reținute constatările instanței de apel și anume, „faptul că acțiunea infracțională imputată inculpaților Rudoși Serghei și Brailovscaia Elena nu a condus la majorarea patrimoniului acestora”.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Tot în acest context, instanța de recurs ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecătii, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Din circumstanțele expuse, completul de judecată conchide că instanța de apel deficitar și-a motivat soluția, încălcând prevederile art.art.414, 496-499 Cod de procedură penală, prin ce s-au comis erorile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2022, în cauza penală în privința inculpaților *Rudoii Serghei xxx și Brailovscaia Elena xxx* și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Miron Aliona